

Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 23 Bealtaine 2016
(OR. fr)

9101/16

COAFR 136
CFSP/PESC 402
RELEX 410
COHOM 52

TORADH NA nIMEACHTAÍ

Ó: Ardrúnaíocht na Comhairle

An: 23 Bealtaine 2016

chuig: na toscaireachtaí

Uimh. an doic. 8890/16
roimhe seo:

Ábhar: Poblacht Dhaonlathach an Chongó
- Conclúidí ón gComhairle (23 Bealtaine 2016)

Gheobhaidh na toscaireachtaí, san Iarscríbhinn a ghabhann leis seo, na conclúidí ón gComhairle maidir leis an mBuruín, a glacadh ag an 3466ú cruinniú de chuid na Comhairle ar an 23 Bealtaine 2016.

Conclúidí ón gComhairle maidir le Poblacht Dhaonlathach an Chongó

1. Agus toghcháin ar na bacáin i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó faoi cheann cúpla mí, tá uair na cinniúna buailte anois léi agus is trúig mhórimní don Aontas na dúshláin iomadúla atá os a comhair. I Rún 227 ó Chomhairle Slándála na Náisiún Aontaithe, a glacadh d'aon toil ar an 30 Márta, leagadh béim ar phríomhfhreagracht údarás an Chongó maidir le hullmhú agus le heagrú na dtoghchán i gcomhréir leis na forálacha bunreachtúla ábhartha. Iarrann an tAontas Eorpach ar an rialtas agus ar na páirtithe ábhartha uile eile agus ar Choimisiún Neamhspleách na dToghchán Náisiúnta (CNTN) go háirithe, na coinníollacha riachtanacha a chruthú le haghaidh toghcháin a bheidh saor, trédhearcach, cuimsitheach agus síochánta, na toghcháin uachtaránachta agus reachtacha go háirithe. Measann an tAontas gur feidhmeannas atá dlisteanach ó thaobh bunreachta agus a thoghtar go daonlathach (agus dada eile) a bheidh in ann cobhsaíocht a chothú agus na páirtithe uile sa tír a aontú chun an dul chun cinn tábhachtach a rinneadh le blianta beaga anuas a chomhdhlúthú agus chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin iomadúla shlándála, dhaonnúla, rialachais agus forbartha atá ann i gcónaí. Cé go dtugann an tAontas dá aire an breithiúnas ón gCúirt Bhunreachtúil an 11 Bealtaine, 2016, cuireann sé i dtreis gur ar thoghcháin chóra laistigh den tréimhse a leagtar síos sa Bhunreacht atá dlisteanacht rialtais dhaonlathaigh bunaithe, go bhfuil an Rialtas freagrach as toghcháin a eagrú agus gur cúis éagobhsaíochta sa tír an easpa soiléireachta i ndáil leis sin.

2. Iarrann an tAontas Eorpach ar údarás an Chongó céimeanna nithiúla a thógáil chun an próiseas toghcháin a thosú arís chomh luath agus is féidir. I gcomhréir le Rún 2277 ó CSNA, iarrann sí ar CNTN féilire athbhreithnithe a chur ar fáil a luaithe is féidir agus na roghanna chun deis a thabhairt do na gníomhaithe éagsúla polaitiúla a chur ar bun le go bhféadfaidh siad a n-aighe a chur in iúl maidir lena bhfuil ar siúl. Iarrann sí ar rialtas Phoblacht Dhaonlathach an Chongó plean maoiniúcháin a dheilbhiú go pras do na toghcháin agus liostaí de na vótóirí a tharraingt suas. Ní fhéadfaidh an tAontas Eorpach a thacaíocht a chur ar fáil ach amháin má léiríonn an rialtas tiomantas soiléir, go háirithe don phróiseas toghchán, ar bhonn polaitiúil agus airgeadais go háirithe. Leagann an tAontas Eorpach béim, maidir leis an méid sin, ar an ról tábhachtach atá ag Mísean Cobhsaíochta na Náisiún Aontaithe i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó (MONUSCO) chun oifigí maithe a thairiscint maidir le cúnaimh teicniúil agus tacaíocht lóistíochtúil. Is díol sásaimh dó an obair atá déanta ag Ionadaí Speisialta Ardrúnaí na Náisiún Aontaithe, Maman Sidikou.

3. I bhfianaise na constaice gan réiteach atá ann faoi láthair agus an teannas atá ag buirbeáil chun stoirme, leagann an tAontas béim ar an ngá atá le hidirphlé gairid pointeáilte polaitiúil a bheith ann idir na gníomhaithe polaitiúla ionadaíocha uile chun teacht ar chomhthoil maidir le treochar soiléir, ar bhonn amhláir agus na riachtanas airgeadais inchreidte a bheidh le tíolacadh ag CNTN i gcomhréir leis an mbunreacht go háirithe maidir le toghchán don Uachtarán. I ndáil leis sin, tacaíonn an tAontas Eorpach go hiomlán le Rún 2277 ó Chomhairle Slándála na Náisiún Aontaithe agus leis na prionsabail sa Chairt Afracach um Dhaonlathas, um Thoghcháin agus um Rialachas. Sa chomhthéacs sin, i ndlúthchomhar leis na comhpháirtithe réigiúnacha agus idirnáisiúnta, cuireann an tAontas Eorpach a thacaíocht in iúl do mhísean Edem Kodjo, éascaitheoir de chuid an Aontais Afracaigh, le tacaíocht ó na Náisiún Aontaithe, chun idirphlé atá iomlán inchreidte, cuiditheach agus cuimsitheach a chur chun feidhme agus iarrann sé ar gheallsealbhóirí uile an Chongó comhoibriú leis chuige sin.

4. Ar ndóigh, is gá go mbeidh an iarraidh ar idirphlé polaitiúil ag teacht leis an gceart atá ag gach aon duine maidir le saoirse cainte. Is díol buartha don Aontas na bacainní a chuirtear ar an díospóireacht pholaitiúil i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó, mar a léiríonn an méid a thit amach le déanaí, go háirithe in Lubumbashi, in Goma agus in Kinshasa. I bhfianaise na dtuairiscí faoin gciapadh agus faoin imeaglú a dhéantar níos mó agus níos mó agus a dhírítear ar cheannairí polaitiúla, ar ghairmithe a oibríonn sna meáin, agus ar an tsochaí shibhialta, lena n-áirítear cosantóirí chearta an duine, meabhraíonn an tAontas go bhfuil sé ríthábhachtach, sa tréimhse réamhthoghcháin seo, cearta an duine, go háirithe saoirsí sibhialta, a urramú agus spás oscailte polaitiúil a chaomhnú, agus gur réamhriachtanas é le go mbeidh idirphlé ceart inchreidte ann. Sa chomhthéacs sin, measann an tAontas gur cuid bhunriachtanach den chúram atá ar Mhisean Cobhsúcháin Eagraíocht na Náisiún Aontaithe i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó taifead a dhéanamh ar na sárúithe a dhéantar ar chearta an duine agus tuarascáil a thabhairt ina leith, i gcomhréir le Rún 2277 ó Chomhairle Slándála na Náisiún Aontaithe, agus molann an tAontas an obair atá ar bun Oifig Chomhphárteach na Náisiún Aontaithe um Chearta an Duine i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó. Cuireann sé i bhfíor a thábhachtaí atá sé go ndéanfadh Rialtas Phoblacht Dhaonlathach an Chongó a ghealltanais sa réimse sin a urramú i gcomhréir leis an mbunreacht agus leis na comhaontuithe a dhaingnigh Poblacht Dhaonlathach an Chongó, lena n-áirítear na coinbhinsiúin idirnáisiúnta maidir le cearta an duine agus Comhaontú Cotonou. Sa chomhthéacs sin, is mian leis an Aontas dlús a chur leis an idirphlé le Rialtas Phoblacht Dhaonlathach an Chongó.

Meabhraíonn an tAontas an fhreagracht aonair atá ar na gníomhaithe go léir, lena n-áirítear an fhreagracht atá ar cheannairí na n-institiúidí atá freagrach as an gceartas agus as an tslándáil, gníomhú agus an smacht reachta agus cearta an duine á n-urramú go hiomlán acu agus, mura ndéanfar a leithéid, caithfidh siad na himpleachtaí a sheasamh.

5. Tá drochbhail i gcónaí ar staid na slándála in oirthear Phoblacht Dhaonlathach an Chongó, rud is bunsiocair le daoine a easáitiú agus le mór-riachtanais dhaonnúla. Cáineann an tAontas go huile is go hiomlán na hionsaithe leanúnacha a dhéanann na grúpaí armtha, mar aon leis an antoisceachas foréigneach lena mbíonn na gnáthdhaoiné thíos, go háirithe i Réigiún Beni, agus éilíonn sé ar fhórsaí armtha Phoblacht Dhaonlathach an Chongó, agus tacaíocht á fáil acu ó Mhisean Cobhsúcháin Eagraíocht na Náisiún Aontaithe i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó, cosaint na sochaí sibhialta a áirithiú.

Cáineann an tAontas gach uile chineál foréigin, lena n-áirítear foréigean gnéasach, atá fós forleathan sa tír, mar aon leis na grúpaí armtha a bheith ag earcú agus ag teacht i dtír ar leanbhshaighdiúirí. Iarrann sé ar údaráis an Chongó leanúint dá n-iarrachtaí chun deireadh a chur leis na coireanna sin.

6. Iarrann an tAontas go ngabhfár de láimh athuair, ar bhealach éifeachtach, na hoibríochtaí comhpháirteacha idir fórsaí armtha Phoblacht Dhaonlathach an Chongó agus Misean Cobhsúcháin Eagraíocht na Náisiún Aontaithe i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó chun na Fórsaí Daonlathacha um Léirscaoileadh Ruanda (FDLR), Fórsaí Daonlathacha na gComhghuaillithe (ADF) agus na grúpaí armtha eile a chur ar neamhní. D'fhonn réiteach a fháil ar na bunchúiseanna atá mar bhun leis an gcoinbhleacht agus chun cobhsaíocht inbhuanaithe a shealbhú in oirthear na tíre agus i Réigiún níos leithne na Mór-Lochanna i gcoitinne, caithfidh na stáit go léir a shínigh Comhaontú Réime Addis Ababa, mí Feabhra 2013, na gealltanais a thug siad a chomhall. Sa chomhthéacs sin, iarrann an tAontas ar na húdaráis cur i gcoinne an dúshaothrú mídhleathach atáthar a dhéanamh ar acmhainní nádúrtha na tíre. Iarrann sé freisin go ndéanfaí tuilleadh iarrachtaí chun an comhaontú réime a chur chun feidhme agus molann sé gach a bhfuil déanta ag Said Djinnit, Toscaire Speisialta Ard-Rúnaí na Náisiún Aontaithe do Réigiún na Mór-Lochanna.

7. Is príomh-chomhpháirtí le Réigiún na Mór-Lochanna é an tAontas; tá móriarrachtaí déanta aige i bPoblacht Dhaonlathach an Chongó in éineacht leis na Ballstáit, agus rinneadh infheistiú suntasach de thart ar EUR 10 mbilliún le deich mbliana anuas chun an tsíocháin a chothú sa tír agus ar mhaithe leis an gcúnamh daonnúil agus an fhorbairt.